

Лебединське медичне училище імені професора М.І.Сітенка –
комунальний заклад Сумської обласної ради,
вищий навчальний заклад I рівня акредитації

ПРОЕКТ

Герої Радянського Союзу Сумщини

Лебедин – 2012 р.

Автор проекту:

студентка 2 курсу

групи м «А»

Дулич Марина

Керівники проекту:

Корчменко Олексій Степанович

Рудкіна Ганна Іванівна

Мета проекту

- Дослідити подвиги всіх Героїв Радянського Союзу Сумщини.
- Визначити подвиг кожного Героя.
- Детально охарактеризувати героїзм маршала Рибалка, партизанського генерала Сидіра Ковпака, льотчика-винищувча Кожедуба.

ЗМІСТ

ВСТУП

1. **Александренко Іван Якович**
2. **Барабаш Опанас Семенович**
3. **Безуглов Григорій Вікторович**
4. **Бутко Олександр Андрійович**
5. **Гнідаш Кузьма Савелійович**
6. **Задорожний Григорій Кирилович**
7. **Коцеба Григорій Андрійович**
8. **Лисунов Микола Іванович**
9. **Логвиненко Микола Павлович**
10. **Охріменко Микола Йосипович**
11. **Синько Михайло Семенович**
12. **Ковпак Сидір Артемійович**
13. **Рибалко Павло Семенович**
14. **Кожедуб Іван Микитович**

ВИСНОВОК

ВСТУП

За національним складом серед Героїв Радянського Союзу було найбільше росіян, на другому місці за кількістю ідуть українці, на третьому — євреї. З 1934 по 1959 звання Героя Радянського Союзу удостоєно 12172 людей, серед них 2319 українців.

Серед них:

- ✓ тричі Герой І. М. Кожедуб,
- ✓ двічі Герої — К. Є. Ворошилов, І. Д. Черняхівський, П. С. Рибалко, С. А. Ковпак, О. Ф. Федоров, О. Г. Молодчий та інші.

Ковпак серед партизанів

Рибалко Павло
Семенович

Александренко Іван Якович

Александренко Іван Якович — командир відділення 1235-го стрілецького полку 373-ї Миргородської Червонопрапорної ордена Суворова стрілецької дивізії 52-ї армії 1-го Українського фронту, Герой Радянського Союзу. Народився 5 квітня 1926 року в селі Комарівка, нині Глухівського району.

24 січня у бою при форсуванні річки Александренко виявив безприкладну хоробрість. Під сильним вогнем противника підняв відділення в атаку і цим потягнув за собою весь стрілецький батальйон. Відділення сержанта Александренка першими досягло протилежного берега і, закріпившись, допомогло автоматним вогнем забезпечити просування вперед іншим підрозділам полку. Під час контратаки противника Александренко особисто знищив 15 гітлерівців і сам загинув смертю хоробрих.

Барабаш Опанас Семенович

Опанас Семенович Барабаш (1 травня 1908, Процівка (Ромни) — 8 вересня 1996) — радянський офіцер, Герой Радянського Союзу, в роки радянсько-німецької війни командир 22-го гвардійського окремого танкового полку 51-ї армії 4-го Українського фронту, гвардії підполковник.

22-й гвардійський окремий танковий полк під командуванням гвардії підполковника О. С. Барабаша 9 квітня 1944 року, діючи з Сиваського плацдарму в Криму, атакував позиції гітлерівців на висоті і у взаємодії зі стрілецькими підрозділами захопив її. За три дні боїв прорвав оборону противника на глибину до 80 км. У боях за відвоювання Севастополя в травні 1944 року танк командира одним з перших увірвався в місто.

Безуглов Григорій Вікторович

Безуглов Григорій Вікторович — радянський військовик, учасник Німецько-радянської війни, Герой Радянського Союзу. Народився 10 січня 1907 року в селі Студенок, нині Глухівського району, Сумської області в селянській сім'ї.

У вересні 1943 року начальник штабу 60-го гвардійського Чернігівського кавалерійського полку 16-ї гвардійської кавалерійської дивізії гвардії капітан Григорій Безуглов організував успішне форсування Дніпра підрозділами полку в районі села Нивка (Брагінський район Гомельської області) і відбиття контратак противника в боях з розширення плацдарму в районі села Галки. В ході бою був поранений командир полку, і капітан Безуглов прийняв на себе командування полком. За цю операцію був представлений до звання Героя Радянського Союзу.

Бутко Олександр Андрійович

Олександр Андрійович Бутко (25 серпня 1905, Суми — 22 червня 1973) — радянський офіцер, Герой Радянського Союзу.

Командуючи 167-м гвардійським легким артилерійським полком гвардії підполковник Олександр Бутко 3 жовтня 1943 року при форсуванні ріки Дніпра одним з перших переправився сам і організував переправу підрозділів на захоплений плацдарм в районі села Губина. В боях за плацдарм полк знищив понад двох піхотних батальйонів, п'ять кулеметів, міномет, артилерійську батарею та багато іншої військової техніки.

Гнідаш Кузьма Савелійович

Гнідаш Кузьма Савелійович — радянський розвідник, учасник Німецько-радянської війни, Герой Радянського Союзу. Народився 17 листопада 1914 року в селі Салогубівка, нині Роменського району, Сумської області в селянській сім'ї.

Група капітана Гнідаша «Кіма» вела розвідку і диверсійну роботу в районах міст Слуцьк, Барановичі, Кобрин, Осиповичі, Брест. Групою регулярно передавалися командуванню відомості про противника, що сприяло підготовці і проведенню Білоруської наступальної операції. 19 червня 1944 року в лісі біля міста Слонім частину групи розвідників оточив каральний загін противника. Щоб не потрапити в полон, тяжкопоранений Гнідаш і радистка Клара Тимофіївна Давидюк підірвали себе гранатою.

Задорожний Григорій Кирилович

Задорожний Григорій Кирилович — учасник Німецько-радянської війни, Герой Радянського Союзу. Народився 16 березня 1918 року в селі Стара Іванівка Охтирського району Сумської області.

В ході битви за Київ в ніч з 23 вересня на 24 вересня 1943 року 955-й стрілецький полк вийшов до Дніпра у районі села Ведмедево Київської області. Підрозділи полку, в якому служив зв'язківець Задорожний, почали форсувати річку. Назбиравши близько 30 солдат та сержантів Задорожний зайняв оборону, встановив зв'язок з лівим берегом. Збірна команда Задорожного утримувала плацдарм три доби до підходу основних сил дивізії. Задорожний забезпечував безперебійний зв'язок, доки через Дніпро не перешли всі частини дивізії. Під час прориву оборони противника сержант Задорожний був важко поранений.

Коцеба Григорій Андрійович

Коце́ба Григо́рій Андрі́йович (* 29 листопада 1917 — † 4 березня 1943) — радянський військовий льотчик, учасник Німецько-радянської війни, Герой Радянського Союзу. Народився 29 листопада 1917 року в селі Обложки Глухівського району Сумської області.

14 вересня 1941 року під час штурмовки ворожого аеродрому в районі станції Верхівцеве, Григорій Коцеба вступив в бій з чотирма німецькими Me-109, чим дав можливість іншим льотчикам уразити цілі — склад з паливом, 7 бомбардувальників і 2 винищувачі на землі. 22 вересня, здійснюючи розвідку в районі селища Ломівка, Григорій виявив підготовку противником форсування річки Оріль в районі Перещепино. Атакувавши, Коцеба знищив підготовлені для наведення понтони і підпалив будматеріали, зірвавши переправу на цій ділянці річки.

Лисунов Микола Іванович

Лисунов Микола Іванович — радянський офіцер, Герой Радянського Союзу, в роки радянсько-німецької війни командир взводу 7-ї стрілецької роти 465-го стрілецького полку 167-ї Сумської Червонопрапорної стрілецької дивізії 38-ї армії Воронежського фронту, молодший лейтенант. Народився 1 травня 1920 року в місті **Лебедині Сумської області** в сім'ї робітника.

У ніч на 30 вересня 1943 року молодший лейтенант М. І. Лисунов, прийнявши на себе командування ротою, повів її в атаку через старе русло Дніпра в районі села Вишгорода. У ході трьох атак рота знищила близько 100 гітлерівців і 6 кулеметних точок. Особисто М. І. Лисунов проявив мужність і стійкість, вміло керував підрозділом. Був поранений.

Могила Миколи Лисунова

Логвиненко Микола Павлович

Микола Павлович Логвиненко — радянський офіцер, Герой Радянського Союзу, в роки радянсько-німецької війни командир ескадрильї 293-го винищувального авіаційного полку 287-ї винищувальної авіаційної дивізії 4-ї повітряної армії Північно-Кавказького фронту, капітан. Народився 15 січня 1920 року в місті Лебедині Сумської області в сім'ї робітника.

До травня 1943 року здійснив 245 бойових вильотів, у 76 повітряних боях особисто збив 16 і в складі групи два літаки противника. Штурмовими діями знищив п'ять танків, близько сорока автомашин, дві зенітні батареї, залізничний міст через Дніпро.

Могила Миколи Логвиненка

Охріменко Микола Йосипович

Микола Йосипович Охріменко — радянський офіцер, Герой Радянського Союзу. Народився 19 грудня 1918 року в селі Юнаківці Сумської області в родині селянина-бідняка.

Командир кулеметного розрахунку 465-го стрілецького полку 167-а Сумсько-Київська Червонопрапорна стрілецька дивізія, 38-а армія сержант Микола Охріменко на підручних засобах в ніч на 30 вересня 1943 року переправився через Дніпро в районі села Старого Русла, придушив ворожу кулеметну точку, забезпечивши просування батальйону. 12 жовтня 1943 року в районі села Лютежа, відбиваючи контратаку противника, був поранений, але залишився в строю.

Синько Михайло Семенович

Синько Михайло Семенович — радянський військовик, учасник німецько-радянської війни, Герой Радянського Союзу. Народився 20 листопада 1923 року в селі Московське, Липоводолинського району, Сумської області в селянській сім'ї.

Учасник бойових дій з січня 1942 року. Воював у складі Центрального і 1-го Білоруського фронтів. Брав участь у битві на Курській дузі, його бойовий шлях проходив через Північну Україну, Білорусь, Німеччину. Війну закінчив під Берліном. Був двічі поранений. За форсування річки Вісла та героїзм, проявлений у боях на Пулавському плацдармі (Польща), Михайлу Семеновичу Указом Президії Верховної Ради СРСР від 21 лютого 1945 року присвоєно звання Героя Радянського Союзу з врученням ордена Леніна і медалі «Золота Зірка» (№ 6781).

Ковпак Сидір Артемійович

Ковпак Сидір Арте́мович — керівник радянських партизанських загонів в Україні, генерал-майор, двічі Герой Радянського Союзу (1942, 1944). Народився 26 травня 1887 у селі Котельва (нині смт, Котелевський район, Полтавська область) на Полтавщині у багатодітній сім'ї.

Вже в 1941-42 роках Сидір Ковпак, під керівництвом якого до цього часу знаходилося ціле об'єднання партизанських загонів, починає свої перші рейди - його загони пройшли по територіях Сумській, Курській, Орловській і Брянській областям, у результаті якого бійці Ковпака разом з білоруськими і брянськими партизанами створили знаменитий Партизанський край. В кінці весни 1942 за зразкове виконання бойових завдань в тилу ворога, проявлений героїзм, Ковпак був удостоєний звання Героя Радянського Союзу

Партизани з'єднання долають водну перешкоду. Західна Україна. 1943

Влітку 1943 року його з'єднання починає **Карпатський рейд**. З'єднання пройшло більше 10 000 кілометрів, борючись з бандерівцями, регулярними німецькими частинами і елітними військами СС генерала Крюгера. В результаті операції була на довгий час затримана доставка бойової техніки і військ противника в район Курської дуги. Через кілька тижнів у Житомирських лісах вони знову з'єдналися в один грізний загін.

Під час Карпатського рейду Сидір Артемович важко поранений в ногу. В кінці 1943 року він відбув до Києва на лікування і більше не воював. За успішне проведення операції 4 січня 1944 генерал-майор Ковпак отримав вдруге звання Героя Радянського Союзу.

Сидір Артемович Ковпак

Рибалко Павло Семенович

Рибалко Павло Семенович (*4 листопада 1894, Малий Вистороп, Лебединський повіт, Харківська губернія — †19 лютого 1948, Москва) — радянський військовий діяч, маршал танкових військ (1945); у Другій світовій війні командувач танкового корпусу і армії, з 1947 — командувач танковими та механізованими арміями. **Двічі Герой Радянського Союзу** (1943, 1945).

Майстер переправ

Рибалко Павло Семенович

В ході Вісло-Одерської операції передовий загін 6-го гвардійського танкового корпусу 3-ї гвардійської танкової армії форсував річку Ніда вбхід, розбиваючи з танкових гармат лід, що ускладнював рух бойових машин. Річку форсували, не чекаючи поромних переправ, убрід, щільно заккривши люки. «Моя заправка — до самого Берліна», — такий напис можна було прочитати на баштах танків армії генерала Рибалка.

Рибалко Павло Семенович

6 квітня 1945 року за героїзм на завершальному етапі війни в Берлінській і Празькій операціях Павло Семенович Рибалко був нагороджений другою «Золотою Зіркою», а 1 червня 45-го йому присвоєно військове звання маршала бронетанкових військ.

Кожедуб Іван Микитович

Іва́н Микі́тович Кожеду́б (* 8 червня 1920, Ображіївка, Сумщина — † 8 серпня 1991, Москва) — льотчик-винищувач. Тричі Герой Радянського Союзу (1944, 1944, 1945). Маршал авіації (1985). Член ВКП(б)/КПРС з 1943 року. Почесний громадянин Сум.

П'ятдесят друга зірка на фюзеляжі — реактивний «мессершмідт», «секретні крила» люфтваффе. Перший в історії реактивної ери літак, збитий в повітряному бою та ще й гвинтовим противником. Це сталося 15 лютого 1945 р. над річкою Одер. Кожедуб збив реактивний винищувач Me-262 унтер-офіцера К. Лянге з I./KG(J)54. «На реактивний літак сів ас, який мав 180 збитих літаків, — згадує генерал-полковник авіації в відставці Сергій Горелов. — Швидкість потужна. Доганяє. Особливо коли загавишся, а він по прямій, без маневру йде».

Іван Микитович Кожедуб на фоні
Ла-5ФН (бортовий № 14)

До кінця війни гвардії майор Кожедуб здійснив 330 бойових вильотів, у 120 повітряних боях збив 64 літаки противника (сюди не входять 2 американських Р-51, збиті ним весною 1945 року, які першими напали на нього, напевне прийнявши за гітлерівця). Свій останній бій, в якому збив 2 FW-190, провів в небі Берліна. За всю війну жодного разу не був збитий. Його вважають найкращим асом авіації союзників.

ВИСНОВОК

Отже, Сумщина, як жодна інша область України, має найбільшу кількість Героїв радянського Союзу. Серед них є: тричі Герой радянського Союзу – **І.М. Кожедуб** – льотчик-винищувач, Двічі Герої – маршал **П.С. Рибалко** – залізний командир залізних армій, та **Сидір Ковпак** – партизанський генерал. Тому ми, студенти, повинні плекати почуття гордості до славетної й героїчної історії рідного краю!

Штаб Сумського партизанського з'єднання на чолі з С.А. Ковпаком обговорює майбутню операцію.